

MATEMATIK

Göteborgs Universitet

Tentamen i Matematik 1 (MMG200), Inledande algebra.

Datum: 2013-10-25.

Hjälpmedel: Inga, ej heller räknedosa.

Telefonvakt: Cornelia Jareteg, 0703-088304.

OBS: Motivera dina svar väl. Det är i huvudsak beräkningar och motiveringarna som ger poäng inte svaret.
För godkänt krävs minst 12 poäng och för väl godkänt minst 18 poäng.

---

1. Låt A vara en mängd och R en relation på A .
  - (a) Ge definitionerna av att R är reflexiv, symmetrisk respektive transitiv.
  - (b) Ge definitionen av en partition av A .
  - (c) Beskriv hur en partition på ett naturligt sätt ger upphov till en ekvivalensrelation. Glöm inte att kort motivera att det blir en ekvivalensrelation. (3p)

2. Alla variabler i uppgiften tar värden i heltalen.
  - (a) Visa att om p är ett primtal och $p \mid ab$ så gäller att $p \mid a$ eller $p \mid b$.
  - (b) Ge ett exempel som visar att det inte gäller för alla heltal $p \geq 2$.
  - (c) Visa att villkoret att p är ett primtal är helt nödvändigt, mer precist visa att det inte gäller för $p \geq 2$ om p inte är ett primtal. (4p)

3. Visa att $\sqrt{2}$ inte är ett rationellt tal. (2p)

4. I den här uppgiften krävs svar med uträknat heltal för full poäng.
  - (a) Hur många udda positiva fyrsiffriga heltal finns det?
  - (b) Hur många udda positiva fyrsiffriga heltal som innehåller siffran 5 finns det? (3p)

5. Lös den diofantiska ekvationen $97x + 54y = 6$, dvs bestäm *alla* heltalslösningar till ekvationen. (3p)

6. Vi definierar "Tribonacciföljden" på följande sätt

$$T_n = \begin{cases} 1, & \text{om } 1 \leq n \leq 3 \\ T_{n-1} + T_{n-2} + T_{n-3}, & \text{om } n \geq 4 \end{cases}$$

Bevisa att $T_n < 2^n$ för alla positiva heltal n . (3p)

Var god vänd!

7. Låt n vara ett positivt heltal. Vi definierar divisorsumman av n , $s(n)$, som summan av alla positiva delare till n som är **mindre** än n . Till exempel är

$$s(20) = 1 + 2 + 4 + 5 + 10 = 22.$$

Man säger att ett tal n är *perfekt* om $s(n) = n$.

- (a) Bestäm alla perfekta tal mindre än eller lika med 10. Motivera ditt svar.
- (b) Antag att $2^p - 1$ är ett primtal (där p är ett primtal). Visa att i så fall är

$$n = 2^{p-1}(2^p - 1)$$

perfekt. (Tips: Försök bestämma delarna till n och utnyttja att du får geometriska summor när du summerar dem.)

(3p)

8. Låt $\langle G, \star \rangle$ vara en grupp med identitet e och låt $H \subseteq G$ vara sådan att också $\langle H, \star \rangle$ är en grupp. Speciellt gäller då att $e \in H$. Man säger då att $\langle H, \star \rangle$ är en delgrupp till $\langle G, \star \rangle$. Vi definierar nu en relation $\mathcal{R}$ på G genom att sätta

$$a\mathcal{R}b \iff a \star b' \in H,$$

där b' är inversen av b i $\langle G, \star \rangle$.

- (a) Visa att $\mathcal{R}$ är en ekvivalensrelation på G . (Du får använda dig av alla de resultat vi visat för grupper, men var noga med att bara göra ett steg i taget så att det är lätt att se vilken regel du använder och ange gärna vilken regel det är.)
- (b) Låt $[a]$ beteckna ekvivalensklassen av $a \in G$ med avseende på $\mathcal{R}$ och låt K vara mängden av alla ekvivalensklasser. Man kan definiera en operation på K genom att sätta

$$[a] * [b] = [a \star b].$$

Visa att denna är väldefinierad, dvs att den inte beror på valet av representanter för klasserna, och att $\langle K, * \rangle$ är en grupp.

(4p)

Tentorna beräknas vara färdiggrättade den 15 november. Ditt resultat meddelas via (GU-)mail från Ladok. Skrivningar lämnas ut alla vardagar kl 9.00-13.00 på expeditionen.

LYCKA TILL!

Stefan.